

BÉKÉSMEGYEI KÖZLÖNY.

Politikai, társadalmi, közgazdasági és vegyes tartalmu lap.

Megjelenik hetenként ötször: vasárnap, kedd, szerda, csütörtök és szombaton.

Előfizetési díj: helyben házhoz hordva vagy postán bérmentve küldve: egy évre 8 frt; félévre 4 frt; évnegyedre 2 frt.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség:
Apponyi-utca. 891. számú ház.

Kiadó-hivatal: Takács Árpád nyomdája.

Egyes szám ára 4 kr. A szerdai és szombati szám ára 3 kr. Kapható Grünfeld J. könyvkereskedő urnál B.-Csabán

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

„Nyiltér”-ben egy sor közlési díja 25 kr.

Előfizethetnek helyben a szerkesztőségben, a kiadó-hivatalban Takács Árpád ur nyomdájában, vidéken a posta-hivataloknál 5 kros postautalványnyal.

„Kissé több világosságot.”

Orosháza, június 11-én.

Nem tartozom azok közé, kik bármely vallásért is végtelenségig rajongni tudnak, de viszont azok közé sem, kik akármelyike fölött is pálcát törni szeretnének. Ami igen derék kath. lelkészünk erre vonatkozólag egyszer a következő dicséretes megjegyzést tette előttem: „Minden vallás jó, mert egyike sem tanít rosra.” — Nem is szándékom N. L. ur e lapok hasábjain között „Valami a zsidókról” című és intelligens egyéniségéről tanuskodó cikkét czáfolgatni; minthogy szonban — igen különösen — a vallást is sziveskedett szönyegre hozni: legyen szabad erre nézve szerény megjegyzéseimet megtennem. — Ha egyáltalán szüksége volna a mózesi tannak vagy akár a „talmudnak” szószólóra, mindenestre hivatottabb erők fognának ott sikra szállni; de így a defenzió legyen az offenzióhoz mért. Tehát tudja meg N. L. ur, hogy midőn a talmud ellen „irtóháborut” indít, azzal directe a mózesi tant támadja meg; pedig nem hiszem, hogy ez komoly szándéka volna. Azonban bátorkodom kérdeni: miképen ítélhet valaki akár roszul, akár jól, az olyan dologról, amely-

hez épenséggel semmit sem ért? Vagy talán csak nem fog bennünket N. L. ur azzal meglepni, hogy a talmud tanaiban jár-tas? Akkor épen nem itélné el, amint a kath. Reuchlin stbek, nemcsak hogy el nem itélték, sőt védelmezték, pedig jobban értették mint egynémely ujdivatu zsidó szónok. — Tudja-e N. L. ur, hogy a talmudban az összes jogi, állami, bölcsészeti-orvosi, mennyiségtani, sőt csillagászati tudományok is bennfoglaltatnak, és hogy a ritualis dolgok csak igen kis részét foglalják el? Vagy egy Maimonides, Abarbanel, egy Spinoza, mindannyi világhírű tudós és bölcsész, — nem-e a talmudból merítették csaknem összes szellemi productiójukat? — De hagyjuk a talmudot és tekintsük a dolgot más oldaláról. Hátha azon eredményre jutunk: hogy N. L. ur közel jár ahoz, hogy az utat kijelölje, amely bennünket közelebb hozhatna egymáshoz. — Valóban, már magam is kezdem hinni, hogy „választott nép” vagyunk; hisz olyan követelményekkel lépnek föl irányunkban, hogy talán inkább lehetnénk reá büszkék, mint miatta fölháborodva, csak a méltányosság keretében mozognának azok. — Minden népben, nemzetben, vagy ha úgy akarjuk felekezetben meg vannak a különféle osztályok (nem a „rangot” értem,) meg van a szorgalma vagy ügyessége által

gazdagságra emelkedett, meg van a művelt, a közép s végre a szegény és műveletlen néposztály. Már most valamely „faj”-nak (amint egynémely kékvérű és átiláju ics, vics vagy y, vagy istentudja miféle s honhan ideszármazott utód szereti magát kifejezni), mondom valamely felekezetnek még azt is hibául róni fel, hogy nem minden osztálya egyaránt művelt, intelligens és ami ezzel együtt jár, nem egyenlő jellemű egyénekből áll, — ez kérem annyit tesz, mint a más szemében meglátni a szálkát... és azt még nagyító üvegeken át is nézni; valóban azt kell hinnem, hogy a mózes-vallás követőinek elkerülhetlen föladata, általános műveltség és nemes jellem által tündökölni, nehogy különben folytonos zaklatásoknak legyenek kitéve, még pedig elég sajnosan, de tapasztalás szerint, az egész test egyes tagokért felelős. Ehez fölösleges minden kommentár. Egyébiránt nekünk volna az ellen legkisebb kifogásunk, ha mózes szavai szerint „csupa profétákból” állanánk, de hát attól még jócskán távol vagyunk.

Többen azt vetik szemünkre, (ha már egyéb argumentumokból kifogytak) hogy germanizálunk. Ez ellen én azt mondom: hogy kiki ahány nyelvet beszél, annyi embert ér; hogy továbbá a német nyelv tudása nélkül alapos műveltség nem

A „BÉKÉSMEGYEI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA.

A szabadító.

(Elbeszélés, néhai Garzó Julia hátramaradt irataiból)
(Folytatás.)

— Kedves jó atyám?!.. Oh mint szerettem volna őt látni! s atyai jóságát megköszönni és meghálálni!

Az ifju gróf szemeiből a fájdalom és fűi szeretet hálás könnyei hullottak távollétében elvesztett jó atya emlékezetére.

— Oh hát én, gróf ur! ki a szabadságharcban négy csatában vívtam oldala mellett a lelkes hazafinak; mint óhajtottam őt látni, mikép szerettem volna még hátra levő öreg napjaimat az ő szolgálatában élni át, olykor-olykor csatáinkról megemlékezve!

Itt elhallgatott és könnyei mint a zápor, megeredtek.

Hosszu szünet állt be, míg nem az ifju gróf megtörülve könytől ázott arcát, így szólt ünnepélyes hangon, égre függesztett szemekkel:

— Esküszöm az égre! Esküszöm boldogult atyám emlékére, hogy méltó fia leszek hazám-

nak! Mindenben atyám nyomdokait követve, s kérem az istent, hogy dicsőült szelleme szálljon reám, mely lelkesítsen eltökélt szándékomban.

— Amen! — mondá az öreg, könnyeit letörülve.

És erre épen az erdő széléhez értek, hol két rejtélyes alak állt, kik azonnal beljebb vonultak.

— Miféle emberek lehetnek ezek? — kérde a gróf — nekem nagyon gyanusnak látszanak.

— Nekem is — erősíté az öreg.

Már tíz óra lehetett, midőn gróf Rényey a kastély kertjéhez értek, hol az ifju gróf megállítá hintáját s fel akart ülni, s már egyik lába a hintó lépcsőjén volt, midőn kedvesen csengő női hang üté meg füleit, a rostélyzathoz sietett lábujjhegyen. Majd a zöld lombokat kevésbé félrehajtva, betekintett. Kedves meglepő látvány tűnt szemei elé, s midőn távozni akart, mintha lábai legyökereztek volna, egy varázshatalom, egy ismeretlen érzés által maradásra késztetett.

II.

Szép zöld lugas árnyékában — mit a hold ezüst sugarai csak gyéren világítottak meg — ült Rényey grófnő, őszbe borult, nyájas alak, fekete ruhában. Mellette tündérszépü leánya, az alig tizenhat éves Vilma, fehér pongyolában, mi annyira nevelte bájait. Gazdag, fekete haja csigákba csavarva omlott hősziú vállaira, szabályos arcza, mint a feselni kezdő rózsabimbó, ruhája fehérségével, s a hajnal pirjával látszék vetelkedni. Szemei kékek, mint a nefelejts, tulvilági fényben ragyogva mint csillag az égen. Gömbölyü karjával anyját átkarolva ült, szemei majd az égen, majd czél nélkül a távolban tévedtek.

A grófnő unatkozott, Vilma pajkosan csokolá meg homlokát és szólt kedves, csengő hangon:

— Kedves anyám! ha álmos vagy fekdüjél le, én még nem alhatnám, engedd élveznem még egy kevéské e gyönyörű estét!

— Nem, gyermekem, már későn van; majd máskor.

is képzelhető, *) hogy a kereskedelem, kivált az exporti, nemcsak nálunk, hanem önállóbb országokban is a németet használja; s ki tehet arról, hogy nem a mi, hanem a „svábok“ nyelve van világnyelvül elfogadva? Tehát a német nyelv tudása mindenkinek szükséges, — csak aztán az anyanyelv rovására ne kultiváljuk az idegent. (Ez az igazi! Szerk.) Egyébiránt ez — sem egyéb puszta ráfogásnál és affectationál: beszélheti már a „táti“ a német jargont, a fiu nem fogja azt megérteni; aztán sokkal többen beszélnek és művelik a germán nyelvet, (talán „tösgyökeres“) keresztény magyarok is mint mózes vallású magyarok; csak hogy senkinek se jut eszébe azokba ezért belekapaszkodni; a sok tót, és szerbről nem is szólva, kik az uralkodó magyar nyelv mellőzésével a németet kultiválják. És végre: kik képviselik a magyar nemzet érdekeit a nyelvünket nem értő külföld előtt? Talán a „Megbolondult Istók“, vagy a „Narodni List“? nem-e a német nyelvű, de magyar érzelmű hírlapok? De hiszen ezen szerkesztői, többnyire zsidók — Hisz jóformán nem is léteznének a külföld előtt, ha német hírlapjaink nem volnának; — de az a sok praenumerans, — ki mind kénytelen volna magyar lapot jártni, ha német nem volna, — biz az baj. (Vége köv.)

Csikvári Jenő.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

Alispáni jelentés.

Felolvasatott június 7-én, Békésmegyei közigazg. bizottságának gyűlésén.

(Folytatás és vége.)

IV. Védőtöltések.

A múlt évi deczemberi gátszakadások okainak kiderítése végett a t. közigazgatási-bizottság f. évi január 5-én 1. sz. a. kelt határozatával elrendelt vizsgálat általam f. évi május 11. és 12-én megejtetvén: midőn az e tárgyban felvett

*) Az ellen nincsen is egy okos, művelt embernek kifogása, ha valaki németül tud, de van, ha hivatalosan, a nyilvános életben a hazai nyelv helyett, mást használ. Szerk.

jegyzőkönyvet idemellékelve tisztelettel betérjesztém, azon nézetemnek akarok kifejezést adni, hogy a vizsgálat szerint, a történt szakadások sem társulati, sem hatósági hanyagságnak és mulasztásnak nem tulajdoníthatók, miután a társulat a gátvédelmi szabályzathoz képest az óvintézkedéseket megtette, s a hatóság a vész elhárítása körül kötelességét teljesítette.

A hazai folyók szabályozásának megvizsgálása végett behívott külföldi szakértők jelentése nyomán kinevezett bizottság véleményes jelentése határozati javaslatom kíséretében a t. bizottság elé külön terjesztik be.

A f. évi ápril 5-ki 397. kb. számú határozathoz képest a veszélyeztetett községek részére beszerzett mentő-eszközök és jégtörők megváltása iránt az érdeklött községekkel érintkezésbe bocsátkozván: ennek eredménye gyanánt jelenthetem, miszerint Gy-Vári és Dobox községek szorult anyagi viszonyaikra és árvízveszélyes helyzetükre hivatkozva a részökre beszerzett csolnakokat és tutajokat megváltani nem hajlandók, de azokat tulajdonukba ingyen átbocsáttni kérik; Gyula városa a 6 db csolnakot darabonként 40 frtjával megváltani hajlandó, de a megyei hidak megmentésére beszerzett jégtörők árának megfizetésétől magát megkíméltetni kéri; Békés városa kijelenti, hogy jóllehet a megmentésére szánt csolnakok és tutajokat a minden évben megújulni szokott veszély elhárítása céljából tovább is gondviselése alá helyezni s magát ezek árának megtérítése alól szintén megkíméltetni óhajtaná: mindazonáltal, ha ezen kérelme teljesíthetőnek nem találhatik, a csolnakokat darabonként 30 frtjával megtartani kész, a mentő-tutajokat árverés útján eladatni véleményezi, a jégtörők kiállítási költségeit azonban 142 frt 90 krt magának megtéríteni kéri, minthogy ezen kiadás a megyei hid érdekében történt. Mező-Berény községe a tutajnak odaszállított fenyőből 30 darabot saját árvédelmi szükségletére felhasználván, ezek és egy csolnak árát részletekben törleszteni késznek nyilatkozván; a fennmaradt 20 db fenyőt és 3 db csolnakot a megye rendelkezésére visszabocsátja. K-Tarcsa község előjárói a javukra szánt csolnakok és tutajok olcsó áron való eladása helyett, azoknak az ismét beállható veszély indokából továbbá is a község gondozása és felügyelete alatt meghagyatni kérik. Végre Endrőd községe a számára juttatott két db csolnakért 40 frt váltásot ajánl. Az előadottakból kitűnven, hogy a vagyonosabb községek a mentő-eszközökért kisebb-nagyobb váltásot ígérnek ugyan, a kisebb községek azonban azokat mentő-célokra

továbbá is a községekben meghagyatni s gondozásukra bizatni kérik; ellenben a megyei hidak megvédése céljából megrendelt és czélszerűen alkalmazott jégtörők árának megtérítésétől magokat felmenteni, sőt Békés város előjárói az általok beszerzett jégtörők árát a megyei közmunkaváltási pénztárból kiutalványoztatni kérik; mely községi nyilatkozatokat, illetve ígéretek fontolóra véve, azokat elfogadandónak, a f. évi 397. kb. számú határozat 3. pontját azok értelmében módosítandónak, s az ügyet ekként elintézendőnek tisztelettel véleményezem; megjegyezvén, hogy a Békés városa költségén beszerzett jégtörők ára ezen város 2000 frtos tartozásába betudandó volna.

A védőtöltésekre nézve egyébiránt még előterjeszteni kívánom, hogy az alsó Fehér-Körös csatorna partjai megerősítetvén, a gyulai határban tervszerűen építtetnek, mely védmunka a befezéshez közeledik. A Fekete-Körösönél azonban és a dobozi partokon az elmúlt hóban még semmi javítás nem eszközöltetett; a békési határban a szolgabírói jelentés szerint a védgátak változatlanul állanak ten. A gyomai járásban, a megromgált védőtöltések kijavítása a magas vizállás miatt még meg nem kezdhető; ellenben a szarvasi járásbeli védőtöltések jó állapotban léteznek; a szeghalmi járásbeli védmunkák pedig folyamatban vannak.

V. Vegyesek.

1. A megyei pénztárak a múlt hóban is szabályszerűen megvizsgáltatván: rendben találtak.

2. Vitéz József volt orosházi járási szolgabírói segéd ellen, a ki öngyilkossággal vetett végett életének, Zalay György orosházi lakos feljelentése nyomán, miszerint a tőle átvett 166 frt illetéket a csabai kir. adóhivatalba nem szállította be, főispán ur ő méltósága által vizsgálat rendeltetvén, miután a Kertay Zsigmond tiszti ügyész által foganatosított vizsgálatból az derült ki, hogy a vádlott ellen fenforgó tett nem fegyelmi eljárás útján megtorolható vétséget, de bünvádi uton megtorlandó büntényt képez, ennél fogva az ügyiratok az 1876. VII. t-cz. 16. §-a értelmében a t. közigazgatási-bizottsághoz, s innen elnökiileg a kir. vádlóhoz tétettek át. Május 12-én főispán ur ő méltósága által az orosházi járás szolgabírája ellen is a segédje felett gyakorolni kellett ellenőrzés elmulasztása végett vizsgálat, május 23-án pedig a volt segédje után felmerült hiányok fedezése céljából biztosítás rendeltetvén el: fennevezett tiszti ügyész e vizs-

— Most, most jó anyám! Nézd, a néma hold, az én kis barátném is kéréleg tekint reád.

— Oh te ábrándos kis bohó! Meddig ábrándozol még?

— Addig kedves anyácskám — szolt ismét megsókolva anyja homlokát — mig ideáloimat feltalálva, ábrándjaimat megvalósulva láthatom...

— Félek gyermekem, hogy fellengző lelked oly ideált alkotott magának, mit nem ér el soha! — mondá szeretettel ölelve magához gyermekét.

— Egy titkos érzés sugja anyám, hogy nem messzire van! — suttogá a leánya anyja keblére borulva

— S ha csalódni fogsz?

— Megnyugszom jó anyám!

— Menjünk gyermekeim! — szolt a grófnő felállva.

— Anyám! kedves anyám! engedj, hogy maradjak!

Az anya nem állhatván ellent gyermeke ártatlan kívánságának, mondá:

— Nem bánom gyermekem, teljék be kívánsatod, de aztán vigyázz, hogy meg ne hűtsd magad, és sokáig ne maradj.

— Nem, nem kedves anyám, csak egy fél óráig maradok itt. Még életemben soha sem láttam ennél szebb és kellemesebb estét! Csak azt fájlalom, hogy te eltávozol jó anyácskám!...

Anyja eltávozta után virágokat szedett, majd ismét leülve a gypágyra, a válogatott rózsákból csokrot kötött, mit darab ideig gyönyörködve szemlélt; midőn egy mély sóhaj után suttogni kezdte: „Oh jőjj te kedves alak! ki álmaimnak egyetlen tárgya vagy... kit minden lépten látok... ki nek szelleme körülöttem lebeg... Oh jőjj! hadd tüzzem kebledre e nek szánt csokrot; úgy illenék az nemesen érző kebled felé... hogy virulna ott, mint én virulnék veled, vagy hervadna el, miként én is te nélkülöd! Oh jőjj! Ne késsél soká, hisz az emberek olyan rozszak, erővel el akarnak rabolni tőled, pedig nálad nélkül boldog nem lehetek!... Itt elhallgatott, s szemei az égen nyugodva maradtak.

Oh! mily szép volt őt így látni. Az ártatlan szív első szerelme ábrándozó ömledézseivel.

Az ifju gróf, kit a véletlen vezetett oda, ki akaratlanul lón tanuja ez ártatlan kebel szen-

tül őrzött titkainak, még mindig ott állt, küzdve magával, hogy a mit látott és hallott, álom-e vagy való? Keblét egy, eddig ismeretlen érzés foglalta el. Szeretett volna lábaihoz omolni a bájos angyalnak. Ah! — de gondolá — szentségtelenség volna őt kedves ábrándjai között háborgatni. Keble mélyébe zárva tehát a látott és hallott dolgokat, egy kifejezhetetlen epedő, bús bucsupillantást vetett az ábrándjaiban mélyen elmerült grófnőre és távozni akart, már néhány lépést is téve, midőn a grófnőnek egy éles „Jézus“ sikoltása hangzék füleibe. Sebessen rohant tehát vissza a rostélyzathoz, azután a kertbe.

III.

A grófnő előtt állt egy körülbelül negyvenöt éves egyén. Állat tömött fekete szakál borítá, apró fekete szeméből — évei dacára — ifju tűz, vad szenvedély lángja látszék lobogni; bár külsőleg itélve meglehetősen szép, s mégis egész lényén oly valami visszataszító hidegség terül el, mit az ember nem képes magának megfeiteni.

(Folyt. köv.)

gálat és biztosítás eszközésével is megbízott, ki azonban eljárása eredményével még be nem számolt. Végre meg kell jegyezni, hogy a t. bünyefnyítő törvényszék a hozzá áttett vizsgálati iratokat, vádlott szolgabírói segéd közbejött öngyilkossága folytán a járási szolgabíró ellen mulasztás miatt fenforogni látszó fegyelmi eljárás megindítása végett visszazáraztatta; mely eljárás különben mint említett, már folyamatban van. — Gyulán, 1880. június 6-án.

Jancsovits Pál,
alispán.

MEGYEI HIREK.

— **A békésmegyei gazd. egyesület választása** vasárnap délután gyűlést tartott, melyen a m.-berényi kiállításról terjesztett elő a jelentés, mely tudomásul vétetett. A nyári istállózás ügyében kiírt pályázat folytán öt pályamű érkezett be, de a bírálók egyet sem tartottak érdemesnek a díjra, miért is a pályázati határidő jövő évi márcz. 1-ig meghosszabbított. Egyleti titkár megbízott az őszi ekeverseny és kiállítás programjának elkészítésével. A gyűlés vasárnap f. hó 20-án folytatott fog

— **A b.-csabai felszámolás alatti hitelintézet** vasárnap tartotta közgyűlését. A felszámoló-bizottság számadásai észrevétel nélkül tudomásul vétettek és a felmentés megadott. Van még annyi készpénz, mely takarékpénztárilag jóvelmezővé tétetett, hogy az egy részvényre már kifizetett 12 frton kívül még 1 frt 50 kr. fog jutni osztalék egy-egy részvényre. 32 darab részvény fel nem vett osztaléka elhelyeztetik a takarékpénztárba. A kiosztás a munkaidő után október, nevében és decemberhóban fog megtörténni, midőn is az utolsó közgyűlés is megtartatik és a felszámoló bizottság számadásai a törvényszékhez mutattnak be.

* **Vasárnap** délután folyt le B.-Csabán az állami loosztályozás, mely alkalommal Áchim Liker János ur b.-csabai volt bíró tenyészkauczái három díjat nyertek összesen 27 aranyban, a csikókra kitzött első díjat 10 aranyban pedig Göndöcs Benedek gyulai apát és lelkész ur 3 éves kanczacsikója, a 2-ik díjat 8 aranyban pedig Lepény Pál ur, jelenlegi bíró 3 éves kanczacsikója nyerte el.

— **Gyulán** f. hó 11-én tartott rendkívüli felülvizsgálat alkalmával, 28 csabai felülvizsgált hadköteles közül 13 találtatott alkalmasnak.

— **Békésmegye alispánja** elrendelte, hogy ezentúl a megye községeiben épülő lakházak a beköltözés előtt orvos-rendőri vizsgálat alá vétessenek. A csabai járás szolgabírája ennek folytán a lakosságot közhírretétel útján értesítette, hogy ezentúl ujonnan épült lakházakba a szabályszerű orvos-rendőri vizsgálat előtt beköltözni 5 frttől 20 frtig terjedő pénzbírság terhe alatt óvakodjanak.

— **A b.-csabai alföld-fiumei vasut** személyszállító pénztárát vasárnap virradóra meglopták. A kis kézi kaszát mely erősen a falhoz volt erősítve vitték el. Sztraka György főcsendbírtos ur a nyomozást azonnal megindítván, — csakhamar sikerült az üres kaszát a vasut melletti temetőben megtalálni, de a tettes a 180 frtnyi tartalmával szépen odébb állott. Azt hiszik — hogy nem másnak mint azon kóbor iparlovagok egyikének a műve lesz — akik rendszeresen üzik e mesterséget és a vasutakon való lopásokból élnek, míg csak rajta nem vesznek. Az egész dologban az a különös, hogy az ör, ki a pénztári szobában aludt, az egész dologról mit sem tud. Egy-két nappal előbb 6000 frt volt e kis pénztárban.

* **Nika Demeter** ur b.-csabai gör. kel. lelkésznek 2 lovát vasárnap hajnalban az udvarából elhajtották. A lelkész ur történetesen korán kelvén fel, látta, hogy a gáton két lóval tova nyargalnak, de csak mikor az udvarba visszatért tapasztalta fájdalmasan, — hogy az imént látott két ló, senki másé, mint az ő tulajdona volt. A nyomozás folyik; a gyanu a kocsisra esik.

* **Nagy villámlás és menydörgés** volt B.-Csabán szombat éjjel 12 óra tájban. A villám igen sok helyen lecsapott, nevezetesen Havran Pál asztalos ur műhelyének a kéményébe s onnét a műhelybe, — hol a bádog ládákat melyekben festék volt, össze-vissza préselt; a „Széchenyi“-ligetben pedig egy akáczfát teljesen meghámozott

s gyufa-kicsinységű darabokra szabdalt; végre Ladies György gyulai ügyvéd urat is nem kis mértékben megijesztette, amennyiben haza indulóban már a kocsion közvetlenül a lovak elébe csapott le a villám. Emberélet nem esett áldozatul, s az okozott kár is igen csekély.

— **Beküldetett.** Tisztelt szerkesztő ur! E hó 8-án Csabán tartott esketési beszédem alkalmából egy igen tisztelt „szemtanu“ kellemesen nyilatkozott csekély személyemről, mely nyilatkozatért fogadja hálás köszönetem kijelentését. Nem mulaszthatom el nyilvánosan is köszönetet mondani azon kedves fogadtatásért melyben ő mélt. Beliczey István főispán ur résztesített saját lakában. Azt hiszem, hogy a méltányosságnak adozom akkor, ha megemlítem azon férfit is, kinek ismeretsege szintén egy kellemes fordulópontja Csabán időztemnek. E férfi nagy tisztelgetű Garzó Gyula gyulai lelkész ur, kit a tisztelt szemtanu kifejtett a névsorból. Köszönetet szavazok továbbá mindazon uraknak, kik Csabán létemet életem egyik legkellemesebb napjává igyekeztek varázsolni. Kérem tartsanak meg emlékezetükben. Azon reményben, hogy soraimnak tek. szerkesztő ur helyt ad. Szarvason, június hó 11-én, 1880. Maradtam kész szolgája: **Effer Jakab**, rabbi.

— **A békési ág hitv. ev. egyházmegyétől** fentartott s igazgatott szarvasi főiskola 1880-ki nyári vizsgálatára annak minden rendű című pártfogóit és barátait tisztelettel meghívja **Tatay István**, főgymn. igazgató. I. Szigorlatok osztályonként a termekben június 12—21-ig II. Testgyakorlati közzvizsgálat június 20-án (vasárnap) d. u. 5 órakor a vámbáz mögött a fűzben. Holis ekkor a „disztervás század“ mutatja be évi eredményeit Oláh Miklós tanár vezetés alatt. Záradékol kiosztatnak a tornaszjutalmak. III. Tanítóképzői közzvizsgálat június 21-én d. u. 3 órakor a zongorateremben. Működők: Benka Gyula igazgató s Kicska Dániel tanár. IV. Főgymn. közzvizsgálat június 22-én ily rendben: A) délelőtt a diszteremben 8 órától 1/4 10-ig a megnyitót Veni sancte után vallást. Tanárok: Szemián Dani, Koren, Szemián Dénes, Lányi, Benka. 1/4 10-től 3/4 10-ig logika VII. oszt. tanár Benka. 3/4 10-től 10-ig növénytan VI. oszt. tanár Koren. 10-től 12-ig latin, még pedig 10—11-ig algyimnáziumi tanárok: Szemián Dani, Dlhányi, Koren, Szemián Dénes. 11—12-ig V. VI. VII. tanárok: Szemián Dénes, Kicska, Tatay. Jegyzet: vizsgálat folyamában a rajzmutatványok is megtekinthetők. B) Délután a templomban. 1/2 3—4-ig mennyiség. 1/2 3—1/2 4-ig algyimn. tanárok: Dlhányi, Sárkány J., Chovan. 1/2 4—4-ig VI. oszt. tanár Szendy. 4—1/2 5-ig földrajz és történelem algyimn. tanárok: Dlhányi, Miháfi. 1/2 5—1/2 6-ig stíl- és előadásbeli gyakorlatok. 1/2 5—5-ig algyimn. tanárok: Dlhányi, Moravcsik, Koren. 5—1/2 6-ig V. VI. VII. tanárok: Moravcsik, Miháfi, Benka. C) Esti 8 órakor a diszteremben hangászati vizsgálat hangverseny alakban. Előrajzát lásd lentebb. V. Érettségi szó. vizsg. június 23-ik s következő napjain, vezetve püspökileg megbízott férfiktól. VI. Magántanulók vizsgálatára június 26-tól július 1-ig. Jegyzet. A nyilvános vizsgálatban szabott perczek szerint mindvégig résztvenni minden nyilvános tanuló köteles.

Hangverseny június 22-én esti 8 órakor a diszteremben. 1. „Vándordal.“ Benka Pál karigazgató vezetésével éneklő a tanuló dalkar. 2. „Pásztorhangok.“ zongorán előadja Mikecz Ödön tanuló. 3. „Népdalok.“ éneklő a tan. dalkar. 4. „Őszszel.“ 1850 (Arany). szavalja Sáfary János tanuló. 5. „Kápolna“ es Lützov „Vadászdala.“ éneklő a tan. dalkar. 6. „Ernani“ (Singerlétől) hegedűn Rapcsák Lajos tanuló, zongorán kiséri Mikecz Ödön tanuló. 7. „Egyveleg“ magyar népdalokból, éneklő a tan. dalkar. 8. Szaval Grim Zsiga tanuló. 9. „Kérdeztem a rózsát.“ éneklő a tan. dalkar. 10. „Morceau de salon.“ (Wolf s Beriot) hegedűn Kuczky Zoltán tanuló, zongorán kísérve Télessy Jolán kisasszonytól. 11. Szaval Cikatricsz Lajos tanuló. 12. „Párisi ifjúság“ éneklő a tan. dalkar. Végül az Osztró-luczky Geyza jutalmak kiosztása és utána a zárinduló. Belépti-díj 50 krajczár a dalkar javára. Jegyek válthatók előre Moeskonvi Ágost tanárnál, közvetlen belépéskor a pénztárnál. Felülfizetések pontosan feljegyeztetnek.

— **Miss Wanda**, a legkirályné és ágyúhölgy máttatványai nem nagy látogatottságnak örvendtek Csabán, pedig szép is, ügyes is. Hiába, nincs most pénz, tehát ne mulass!

* **Juniális.** A tenkei „hires“ ászányfürdőben, mely újabb lényeges átalakulásokon ment ke-

resztül, tánczczal egybekötött zeneestélyt rendezett vasárnapon Demetrovics Miklós a fürdő derék bérője. Az estélyeken Flóra János (?) ki-tünően szervezett cigány zenekara játszott B.-Csabáról.

— **Vasárnap este** Bartsch ur, ismeretes „tűzművész“ sütögette el rakétáit B.-Csabán, a Széchenyi ligetben aránylag csekély számú közönség előtt. Előtte való éjjel majdnem rosszul járt a művész ur, mert negyven lépéssel fekhelyétől a villám sütötte el tüzijátékát egy fába, mely el is égett.

Törvénykezési terem.

* **Jegyzéke** a b.-gyulai kir. tszéknél 1880-ik évi 16-ik napján előadandó polg. ügyeknek. Előadó: Urban. 7808. Sarkadi Mihály ügyis mint a Fábán Sebestyén köz-ség birtokosok megbízottjának és felperesnek, — Szenes Elek mint a szarvasi kácafoki gáttársulat elnöke ellen a kácafoki gáttársulatba lett bevonásának megszüntetése, és már behajtott 1478 frt 41 kr. visszafizetése iránti pere. 7224. Tamás János és tarsainak — eltűnt Tamás György holta nyilvánítása iránti ügye. Előadó Dobosfy. 1918. Özv. Guba Mojszáné felperesnek Csetre Gábor alperes elleni birtokpere. 4076. G. Szabó Sára felperesnek, ifj. Kru-chió Dánel alperes elleni házassági való pere.

Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

— **Közlés végett** hozzánk beküldetett: Selyemgubók, melyek nem termeltettek szerződésilg mások részére, nem fojtott állapotban csakis magánalkalommal oda szállítva beváltatnak Szegzárdon és Pancsován az ottani kis gubó-beváltó intézeteknél, és pedig: I. osztályiak (teljesen egészségesek és kemények) kilója 1 frt 20 kr; II. osztályiak: (lyukak, puha, foltos és duplák) kilója: 50 kr. Postán, vasuton, vagy gőzhajón szállítva csakis fojtott állapotban váltatnak be azok a szegzárdi kir. petekiosztó- és gubó-beváltó intézetnél, és pedig: I. osztályiak (teljesen egészségesek és kemények) 1 frt 60 kr; II. osztályiak (puhák, foltosak, lyukak és duplák) 70 kr. A nem fojtott gubók magánalkalommal történendő szállítása kossarakban, a fojtott gubók szállítása nem magánalkalommal közönséges zsákokban történik. A csomagolási eszközök kívánatra visszaküldetnek. Azok, kik a jövő tavasszal a szükséges selyem-tenyésztési utasításokon kívül teljesen díjmentesen kívánnak kapni az alóli intézet részéről selymperpet, felkéretnek, hogy ebbeli kívánságukat okvetlen folyó év június végéig az intézetnél bejelentsek. Azon községek és egyes személyek, kik szederfákat nevelni, vagy létező szederfa-ültvényeiket nagyobbitani óhajtják, felkéretnek, azt szintén júniushó végéig az alóli intézetnél bejelenteni, hogy számukra a szükséges fehérgyümölcsű szederfa (Morus alba) féle mag még annak idején megszerzethetessék. Az illetők a vetésre szükséges magot az intézet részéről jövő tavasszal szintén díjmentesen fogják megkapni, azon feltétellel, hogy f. év október hó végéig egy, hatóságilag hitelesített okmányban tegyenek jelentést az intézetnél az iránt, hogy az egy itze mag elvetésére szükséges ágyat (1 öl széles, 6 öl hosszú) kerti földben alkalmas helyen 2 1/2 láb mélyen felásatott. — **A m. kir. selymperpetekiosztó és gubó-beváltó-intézet Szegzárdon.**

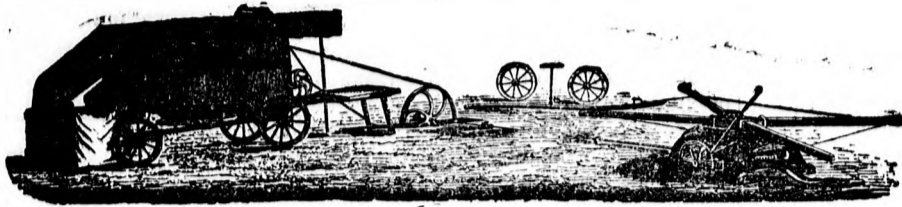
Legujabb hírek.

* **Kossuth** Lajos édes atyja — Kossuth László sirja fölé az alsó dabasi sírkertben még a mult őszzel felállított emlékkő vasárnap lepleztetett le és koszoruztatott meg ünnepélyesen. Az ünnepélyen sok egyesület és város küldöttségileg volt képviselve. Koszorut Kossuth Lajos nagy hazánk-fia is küldött, melyet unokahuga Ambrozovics Béláné tett le a síremlékre. — **A nemzetközi jog** tiszteletben tartása czéljából alakult orosz társaság június 13-án tartá az oldenburgi herceg palotájában megalakulási ünnepélyét. Az oldenburgi herceg beszédében hangsúlyozta, hogy az egyesület czélja: megerősíteni a népek között fennálló kapcsot és fenntartani a békét!

Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
dr. Báltaszéki Lajos. Garzó Gyula.

FEHÉR MIKLÓS

vezérügynöke

ajánlja: **HOFHERR M.** szabadalmazott **járgányos tisztító szerkezetű cséplőgépeit** 4 kis mokány lóerőre, mely gépek a szerzett tapasztalatok nyomán a legmunkaképesebb, s legtartósabbaknak bizonyultak és tiszta munkájuknál fogva a legkönnyebb járáttal párosítva legalkalmasabbak a kisbirtokoknak, ajánlja továbbá: **A magy. kir. államvasutak gépgyára által készített kevés tüzelő anyagot igénylő erős szerkezetű fa, kőszén és szalma-fűtésre egyaránt alkalmas gőzmozgonyokat** és ugyanezen gyár által készített **vasgerendás gőzoséplő-gépeket**, melyek kivételképen szilárd kivitelűk és nagy munkaképességük által tüntették ki magukat; valamint mindennemű legjelesebb bel- és külföldi gazdasági gépeit a legolcsóbb árakon.

Iroda, raktár és műhely: **BUDAPESTEN, üllei-út 25-ik sz. „Köztelek.“**

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➔

86 (6-3)

Bámulandó olcsó!

uj üzlet megnyitási jelentése Székesfehérváron.

A „Profétához“, czimzett hírneves divat-kereskedés néhány havi szünetelés után **Eibisch R.** bejegyzett czég alatt ismét megnyilt. — A raktár olyképen szerveztetett, hogy a n. é. közönség igényeinek megfelelően, minden e szakmába vágó czikknek dús választékban felelhetők. Anyagi helyzetem megengedte, hogy nagyszerű bevásárlásomat készpénz fizetése mellett eszközölhessem, mely uton a n. é. közönségnek akarok hasznára fellépni, hogy a helyi piacon még soha nem létezett árakban, gyönyörű, szebbnél szebb czikkeket szolgáltatassam az alább jegyzett olcsóságban.

Tehát mai naptól kezdve, az országban ismert „Proféta“ czége kegyes megbízásokat elfogad, melyeket a legnagyobb megelégedésre teljesít.

Kérve egyszersmind a n. é. helybeli és vidéki közönséget e nagyszerű vállalatomnál segédkezet szives pártfogása által nyújtani, melyek után kitünő tisztelettel vagyok

(75) 10-6.

EIBISCH R.

a „Profétához“ czimzett divat-kereskedés
ezelőtt ifjabb **EIBISCH**, a „Profétához“
Sz.-Fejérvárott, 1880.

➔ Árjegyzékkel a legtávolabb vidékekre is készséggel szolgálók.

I-ső Árjegyzék ruhakelmékből:

1 rőf igen csinos Lyoni Gázir minden színben, csak	12 kr.
1 rőf valódi párisi Gázir minden színben csak	15 „
1 rőf Lissabon kelme sima és minden színben csak	15 „
1 rőf Fortuna szerencsekélme minden színben csak	25 „
1 rőf Mahagoni szerencse kelme minden színben csak	28 „
1 rőf Kammgarn szerencse kelme minden színben csak	37 „

II-ik Árjegyzék Cretonokból:

1 rőf igen jó mosatu Carton csak	14 kr.
1 „ francia Carton csak	17 „
1 „ valódi Millefleur Carton csak	22 „
1 „ szegedi festő „ „	21 „
1 „ kitünő oxford „ „	22 „
1 „ valódi Zepfir oxford „ „	27 „

III-ik Árjegyzék Vásznaokból:

1 vég 30 r ³ / ₄ Mollino vászon csak	3.65
1 vég 30 r. ³ / ₄ Bőr vászon csak	4.35
1 vég 30 r. ³ / ₄ amer. bőr vászon cs.	6.25
1 vég 30 r. ³ / ₄ valódi szil. vász. cs.	5.75
1 vég 30 r. ³ / ₄ fehéritetlen rumburgi	6.50
1 vég 30 r. ³ / ₄ valódi Creas „	6.75
1 vég 30 r. ³ / ₄ P. Chiffon „	5.75
1 vég 30 r. ³ / ₄ D. „	6.75
1 vég 30 r. ³ / ₄ R. „	7.75
1 vég 30 r. ³ / ₄ R. Patent feh. csinvat	5.75
1 vég 30 r. ³ / ₄ 2 R. „ „	6.75

IV-ik Árjegyzék fehér és szines abrosz és szalvétákból:

1 db. ⁸ / ₄ szines abrosz	csak 45 kr.
1 db. ¹⁰ / ₄ „ Rumburgból	1.50
1 db. ⁸ / ₄ fehér „	85
1 db. ⁹ / ₄ fehér abrosz	1.20
1 db. ¹⁰ / ₄ fehér abrosz	1.50
6 db. fehér szalvéta	1.45
6 db. valódi damaszt szalvéta	1.75
6 db. fehéritetlen törülköző, igen jó minőségű csak	1.45
6 db. fehéritett házi szövésű csak	1.85
6 db. valódi damaszt törülköző csak	1.85
6 db. fehér rumburgi zsebkendő csak	85
6 db. legfinomabb zsebkendő csak	1.50

V-ik Árjegyzék.

1 fek. ⁹ / ₄ Terno kendő selyem rojtjal cs.	2.30
1 „ ¹⁰ / ₄ „ „ „ „	2.90
1 rőf ⁶ / ₄ fekete finom Terno csak	65
1 rőf ⁶ / ₄ „ alapin terno csak	85
1 rőf csipke függöny csak	25
1 rőf valódi brazilai csipke függöny cs.	55

VI. Árjegyzék.

1 női ing chiffonból csak	98 kr.
1 női himzett ing, chiffon csak	1.40
1 női corzett csak	95
1 női corzett himezve csak	1.35
1 férfi creton ing csak	75
1 kitünő oxford-ing	1.50
1 valódi zepfir creton ing csak	1.45
1 lábravaló szilézia vászomból	85 kr.
1 amerikai bőr	85 kr.

1 fehér chiffon alsó szoknya	1.50
1 „ „ „ „ finom himz.	1.95

VII. Árjegyzék.

1 Seegras matracz csak	3.90
afriq matracz csak	4.50
1 valódi lószőr-matracz csak	10.80
1 rőf kitünő czérna férfi-kelme	28
1 gyermek-paplan cretonból csak	90
1 gyermek-paplan cachmírból csak	1.45
1 ⁹ / ₄ török gyermek-paplan csak	1.90
1 ⁹ / ₄ cachmírból minden színben csak	2.95
1 rőf ⁶ / ₄ butor csinvat csak	35
1 db Glasbattiste zsebk. szines széllel	15

Végül bámulandó olcsóságok:

1 db. férfi-gallér chiffonból, kitünő csak	2 kr.
1 „ bőr-erszény „ „	10 kr.
1 „ kiállítási beszegett kendő csak	5 kr.
1 „ gyermek-harisnya „ „	9 kr.
1 „ nagyszines „ urhölgyeknek csak	24 kr.
1 „ „ fehér „ pottendorfi csak	24 kr.
1 garnitur kezelő-gomb „ „	9 kr.

Nagy választék kész női- és gyermek-öltönyökben.

Nagy választék női gallér- és kezelőkben.

➔ Vidéki megrendelések azonnal és pontosan teljesíttetnek.

Egyszersmind kéretnek a t. vidéki megrendelők, az utolsó posta- vagy vasuti állomást pontosan czimezni.

Eladási helyiség: palotai kapu-utca, volt Seivald-féle ház.

Bámulandó olcsó!